

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 21, 2017

Nummer 21, 2017

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:3818](#) 19-09-2017

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2787](#) 02-08-2017

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:7485](#) 05-10-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:4853](#) 21-09-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:4852](#) 21-09-2017

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2017:4857](#) 13-09-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:4712](#) 13-09-2017

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2017:5810](#) 06-09-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:10085](#) 24-08-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:3724](#) 02-08-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:8078](#) 03-05-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2017:8119](#) 18-01-2017

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:11504](#) 29-11-2016

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2014:13450](#) 10-10-2014

RECHTSPRAAK

Verzorgingsvruchtgebruik toegewezen op woning en inboedel (art. 4:29 BW), op andere goederen (art. 4:30 BW) afgewezen.

Erflater was buiten gemeenschap van goederen gehuwd. Hij heeft zijn echtgenote onterfd. De echtgenote beroept zich met succes op het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:29 BW (woning en inboedel), maar tevergeefs op artikel 4:30 BW (andere goederen).

De woning in de zin van artikel 4:29 BW is voor de helft eigendom van de echtgenote, de andere helft behoort tot de nalatenschap. De voor artikel 4:29 BW vereiste verzorgingsbehoefte wordt verondersteld en het betreft een vangnetbepaling. Volgens het hof rechtvaardigen de omstandigheden van het geval het verzorgingsvruchtgebruik op woning en inboedel als passende voorziening (art. 4:33 lid 5 BW, HR 8 juni 2006, ECLI:NL:HR:2007:BA2507). De echtgenote woont alleen, is 77 jaar en sinds 33 jaar woonachtig in de woning, ze is ingebed in de sociale en kerkelijk omgeving en haar dochter woont nabij. De echtgenote is financieel niet in staat om vervangende woonruimte, huur noch eigendom, te bekostigen. Het hof neemt voorts mee in de beoordeling dat de woning voor de helft van de echtgenote is en zij een eventuele verdeling nog drie jaar zou willen uitstellen. Het hof verplicht de executeurs tot medewerking aan de vestiging van het levenslange vruchtgebruik op de (halve) woning en inboedel. Voor toekenning van vervreemdings- en verteringsbevoegdheid aan de vruchtgebruiker (art. 3:215 BW, art. 4:31 BW) ziet het hof onvoldoende aanleiding.

Het hof neemt overigens in aanmerking dat de hoofdgerechtigden de kantonrechter in voorkomend geval kunnen verzoeken het vruchtgebruik te beëindigen (art. 4:33 lid 1 BW). Anders dan de executeurs menen, worden nalatenschapscrediteuren beschermd door artikel 4:31 lid 1 BW en is hun aanwezigheid geen reden om het vruchtgebruik niet te vestigen.

Het hof wijst het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:30 BW af. De echtgenote heeft de door haar gestelde verzorgingsbehoefte gebaseerd op de zogenoemde Hofnorm voor partneralimentatie. Dat volstaat niet. Artikel 4:30 BW is ook een vangnetbepaling. De echtgenote had aannemelijk moeten maken in hoeverre het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:30 BW een passende voorziening is om in de kosten van haar huidige leefpatroon –

dat beperkter is dan haar oude leefpatroon met erflater – te voorzien. Het hof neemt daarbij in aanmerking dat de echtgenote vanwege het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:29 BW geringe woonlasten zal hebben.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 02-08-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2787

Zaaknummer: 200.202.665/01

Rechters: A.H.N. Stollenwerck, A.E. Sutorius-van Hees en J. Zwagemaker

Wetsartikelen: 3:215 BW, 4:29 BW, 4:30 BW, 4:31 BW en 4:33 BW

RECHTSPRAAK

***Verzorgingsvruchtgebruik op andere goederen (art. 4:30 BW)
toegewezen. Verval van legaten en lasten na gewijzigde
omstandigheden.***

Erflater heeft zijn minderjarige kind tot enig erfgenaam benoemd. Hij heeft zijn echtgenote – moeder van het kind – het vruchtgebruik van de woning gelegateerd. In een eerdere procedure (ECLI:NL:RBNHO:2014:13450) heeft de echtgenote zich met succes beroepen op het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:29 BW (woning en inboedel). Het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:30 BW (andere goederen) is toen afgewezen, mede gelet op de eigen verdien capaciteit van de echtgenote.

In de onderhavige procedure beroept de echtgenote zich nogmaals op artikel 4:30 BW. Haar verdien capaciteit is intussen verslechterd door ziekte en een ernstig beperkte levensverwachting. Volgens de kantonrechter is nu wel sprake van behoefte in de zin van artikel 4:30 BW. Hij kent de echtgenote het levenslange vruchtgebruik van de gehele nalatenschap toe.

Voorts verklaart de kantonrechter geldlegaten vervallen op grond van na het overlijden gewijzigde omstandigheden die instandhouding van de legaten ongerechtvaardigd maken (art. 4:123 lid 1

BW). Door de legaten zou de echtgenote financieel te veel onder druk komen te staan en daardoor zou de door erflater gewenste studie van zijn kind in gevaar komen. Anderzijds kunnen de legatarissen geen wezenlijk belang ontleenen aan de legaten, het gaat met name om legaten van 150 euro aan oud-collega's.

De testamentaire last om de hypotheekschuld af te lossen veroorzaakt voor echtgenote en kind eenzelfde financieel probleem. De kantonrechter schrapt daarom deze last ook (art. 4:134 lid 1 onder a BW).

Erflater had de echtgenote tot testamentair bewindvoerder benoemd over het erfdeel van het kind, tot zijn 23e jaar. De echtgenote was door erflater verplicht om voor uitgaven boven 250

euro voorafgaand de instemming van haar twee schoonzussen te verkrijgen. De kantonrechter schrapt deze bepaling als zijnde onzedelijk (art. 4:44 lid 1 BW), want kennelijk enkel ingegeven door de wens van erflater om het leven van zijn echtgenote zo onaangenaam mogelijk te maken. In de eerdere procedure (ECLI:NL:RBNHO:2014:13450) had de kantonrechter aangestuurd op benoeming van een professioneel testamentair bewindvoerder (door boedelnotaris of executeur) in plaats van de echtgenote respectievelijk de schoonzusters. Thans wijst de kantonrechter de broer van de echtgenote aan als bewindvoerder (art. 4:157 lid 1 BW).

Overigens is in een latere procedure geoordeeld dat de notaris niet onrechtmatig heeft gehandeld door het bewuste testament te passeren (ECLI:NL:RBNHO:2017:6960).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 29-11-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:11504

Zaaknummer: 4818066

Rechters: J.S. Reid

Wetsartikelen: 4:29 BW, 4:30 BW, 4:44 BW, 4:123 BW, 4:134 BW en 4:157 BW

RECHTSPRAAK

Testamentair vruchtgebruik versus verzorgingsvruchtgebruik.

Erflater heeft zijn minderjarige kind tot enig erfgenaam benoemd. Hij heeft zijn echtgenote – moeder van het kind – het vruchtgebruik van de woning gelegateerd, onder meer eindigend bij haar hertrouwen en in ieder geval na zeven jaar. Als vruchtgebruiker heeft de echtgenote een beperkte vervreemdingsbevoegdheid en geen verteringsbevoegdheid. Erflater heeft de echtgenote verplicht om de woning, werkkamer en tuinen ongewijzigd te laten en haar familieleden toegang tot de woning te ontfangen.

De echtgenote beroept zich met succes op het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:29 BW (woning en inboedel). Dit verzorgingsvruchtgebruik is in beginsel onbeperkt, zodat het de echtgenote dient vrij te staan van de woning en inboedel gebruik te maken op de wijze die haar goedgevindt. Dit betekent dat testamentaire bepalingen en voorwaarden die het vruchtgebruik in tijd of in gebruik beperken en verplichtingen die strijdig zijn met het ongestoord vruchtgebruik (dwingend recht), geen werking hebben (art. 4:41 BW, art. 4:45 lid 1 BW). De kantonrechter houdt daarom de testamentaire beëindigingsgronden voor niet geschreven, evenals de verplichtingen ten aanzien van woning, werkkamer en tuinen. De kantonrechter kent vervreemdingsbevoegdheid toe overeenkomstig het testament.

De kantonrechter wijst het verzorgingsvruchtgebruik van artikel 4:30 BW (andere goederen) af. Het betreft een vangnetbepaling die voorziet in een passende voorziening. Een passend verzorgingsniveau betekent niet dat het oude leefpatroon onverkort kan worden voortgezet. Volgens de kantonrechter is – onder verwijzing naar HR 8 juni 2007 (NJ 2008/220) – geen sprake van behoefte, mede gelet op de eigen verdien capaciteit van de echtgenote.

Overigens is in latere procedures geoordeeld dat door gewijzigde omstandigheden het verzorgingsvruchtgebruik op andere goederen wel gerechtvaardigd was (ECLI:NL:RBNHO:2016:11504) en dat de notaris niet onrechtmatig heeft gehandeld door het bewuste testament te passeren (ECLI:NL:RBNHO:2017:6960).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 10-10-2014

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2014:13450

Zaaknummer: 2410199

Rechters: E.M. van der Linde

Wetsartikelen: 4:29 BW, 4:30 BW, 4:41 BW en 4:45 BW

RECHTSPRAAK

Erflater werkte aan doorstart landbouwbedrijf. Beroep op bedrijfsopvolgingsfaciliteit afgewezen, want niet voldaan aan de eenjaarsbezitseis.

Erflater exploiteerde tijdens leven een landbouwbedrijf met zijn broer. Na het overlijden van de broer verkocht erflater de boerderij, maar hield hij de landbouwgrond aan. Erflater wilde het familiebedrijf herstarten, aldus zijn twee erfgenamen (neef en nicht). Zij beroepen zich op de bedrijfsopvolgingsfaciliteit voor de erfbelasting, maar de inspecteur wijst dit af. Volgens de rechtbank is die afwijzing terecht, omdat niet is voldaan aan de eenjaarsbezitseis van artikel 35d SW 1956, ook al trof erflater maatregelen voor een doorstart in de vorm van een bv, waarmee ook de neef en nicht bemoeienis hadden.

Zo was er geen intentieverklaring voor oprichting van de bv en is daarom niet aannemelijk gemaakt dat (tijdig) sprake was van een bv in oprichting. De oriënterende besprekingen en voorbereidingshandelingen, zoals de opzegging van de pacht, leiden niet tot een andere conclusie. Deze handelingen kunnen ook niet als eerste ondernemershandelingen van een IB-onderneming worden aangemerkt. De neef en de nicht hadden dit aangevoerd in het kader van hun beroep op het gelijkheidsbeginsel.

Nu geen sprake was van een bv, een bv in oprichting noch van een IB-onderneming, is niet (tijdig) sprake geweest van terbeschikkingstelling van landbouwgrond aan een bv, bv in oprichting of IB-onderneming. Dit betekent dat niet is voldaan aan de eenjaarsbezitseis van artikel 35d SW 1956.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 06-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2017:5810

Zaaknummer: BRE - 16 _ 10472 en 16_10473

Rechters: M.R.T. Pauwels, W.A. van P Roij en I.J.F.A. van Vijfeijken

Wetsartikelen: 35d SW 1956

RECHTSPRAAK

Internationale nalatenschap. Conservatoir beslag voor niet-opeisbare erfrechtelijke vordering.

Kinderen van erflater – overleden in 1998 – hebben onder stiefmoeder en een stichting conservatoir beslag gelegd op Surinaams onroerend goed. De kinderen betichten stiefmoeder ervan onroerend goed voor een veel te lage prijs aan de stichting te hebben verkocht. Hierdoor zou hun – nog niet-opeisbare – erfrechtelijke vordering op stiefmoeder – krachtens ouderlijke boedelverdeling (art. 4:1167 oud BW) – uiteindelijk niet voldaan kunnen worden (paulianeuze handeling).

Stiefmoeder en de stichting vorderen in kort geding veroordeling van de kinderen om opheffing van het beslag te bewerkstelligen. De voorzieningenrechter acht zich bevoegd, aangezien alle gedaagden in Nederland wonen. Was opheffing door de rechter gevorderd, dan was de Nederlandse rechter overigens niet bevoegd geweest.

Voorts is op grond van het Haags Erfrechtverdrag 1978 (art. 3 HEV) het Nederlandse erfrecht van toepassing, want vader woonde bij overlijden in Nederland en had de Nederlandse nationaliteit.

Conservatoir beslag is toegestaan, ook voor een vordering die nog niet opeisbaar is (HR 24 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1271). Voor zover deze kwestie zou moeten worden beoordeeld naar Surinaamse recht, noopt dit waarschijnlijk niet tot een ander oordeel.

De kortgedingrechter wijst het gevorderde af, omdat niet voldoende aannemelijk is geworden dat de percelen wel zijn verkocht voor een marktconforme prijs.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 05-10-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:7485

Zaaknummer: C/10/529898 / KG ZA 17-696

Rechters: A.F.L. Geerdes

Wetsartikelen: 4:1167 oud BW en 5 HEV

RECHTSPRAAK

Duitse nalatenschap, erfgenaam moet zich met Erbschein identificeren.

Erflater overlijdt in Duitsland en laat zoon E achter. E heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard in Nederland. E eist in kort geding van zes gedaagden, waaronder erflaters voormalig huisgenoot en erflaters bv's, inzage in de nalatenschap en administratie, zodat hij een boedelbeschrijving kan opstellen.

Voorshands neemt de voorzieningenrechter aan dat de nalatenschap wordt beheerst door Duits recht en de beneficiaire aanvaarding in Nederland geen effect sorteert. De kortgedingrechter wijst de vordering van E af, omdat naar Duits recht nog niet vaststaat dat E erfgenaam is, dat vereist namelijk een Erbschein. Voorts heeft E geen spoedeisend belang, omdat er geen termijn geldt voor het opstellen van een boedelbeschrijving.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 02-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:3724

Zaaknummer: C/08/201403 / KG ZA 17-144

Rechters: T.R. Hidma

Wetsartikelen: 4:190 BW

RECHTSPRAAK

Rechtbank benoemt professionele vereffenaar op verzoek van schuldeiser.

De rechtbank benoemt op verzoek van een schuldeiser (een uitvaartondernemer) van de beneficiair aanvaarde nalatenschap een professionele vereffenaar, een kandidaat-notaris (art. 4:203 lid 1 onder b BW). De rechtbank is van oordeel dat de feiten en omstandigheden van dit geval die specifieke deskundigheid vereisen.

De nalatenschap maakt deel uit van de ontbonden huwelijksgemeenschap en is negatief, de woning staat 'onder water' en ligt onder executoriaal beslag. Erflaters echtgenote en dochter en hun adviseur blijken niet te beschikken over de vereiste specifieke deskundigheid en hebben nog geen boedelbeschrijving ter inzage gelegd.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:4853

Zaaknummer: C/16/442355 HA RK 17/153

Rechters: M.H.F. van Vugt

Wetsartikelen: 4:203 BW

RECHTSPRAAK

Kantonrechter benoemt tijdelijk beheerder van de nalatenschap voor erfgenamenonderzoek.

De kantonrechter wijst op de voet van artikel 4:191 lid 2 BW een tijdelijke beheerder van de nalatenschap aan. Een van de erfgenamen heeft om deze maatregel verzocht.

Er moet nog verder onderzoek worden gedaan naar potentiële erfgenamen in Nederland en Indonesië en de – naar het lijkt positieve – nalatenschap wordt momenteel niet beheerd. Het alternatief, benoeming van een vereffenaar, brengt vermoedelijk meer kosten met zich mee. De kantonrechter acht de gevraagde maatregel praktisch en gepast. De persoon die thans het erfgenamenonderzoek verricht, krijgt het tijdelijke beheer, totdat zijn onderzoek is afgerond en de erfgenamen zich hebben uitgesproken over aanvaarding of verwerping van de nalatenschap. De beheerder moet na zes maanden schriftelijk verslag uitbrengen aan de kantonrechter.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 21-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:4852

Zaaknummer: 6063431 UT VERZ 17-13304

Rechters: M.H.F. van Vugt

Wetsartikelen: 4:191 BW

RECHTSPRAAK

Uitsluitingsclausule niet bewezen door notariële akte achteraf.

De ouders van de vrouw hebben uit vrijgevigheid afgelost op de eigenwoningschuld van de man en de vrouw, die in gemeenschap van goederen zijn gehuwd.

In het zicht van echtscheiding verklaren de vrouw en haar ouders in een notariële akte genaamd 'bekräftiging schenking' dat de schenking onder uitsluitingsclausule heeft plaatsgevonden.

Volgens het hof (ECLI:NL:GHAMS:2017:634) leverden de partijverklaringen in de akte slechts dwingend bewijs op tussen de vrouw en haar ouders (art. 157 lid 2 Rv). Ten opzichte van de man heeft de akte slechts vrije bewijskracht. Het hof liet de vrouw toe tot het bewijs dat de uitsluitingsclausule al bij de gift (de overboeking, de aflossing) was gesteld (art. 1:94 lid 2 onder a BW).

Thans oordeelt het hof dat de vrouw niet in dit bewijs is geslaagd. De vrouw en haar vader zijn als getuigen gehoord, maar uit hun verklaringen volgt niet dat vader de uitsluitingsclausule bij de aflossing – de gift – heeft bedongen. De vrouw wijst nog op de uitsluitingsclausule in vaders testament, maar volgens het hof kan die niet van toepassing zijn op de gift, ook al was die bedoeld als voorschot op de erfenis.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 19-09-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:3818

Zaaknummer: 200.197.429/01

Rechters: C.G. Kleene-Eijk, C.M.J. Peters en M.C. Schenkeveld

Wetsartikelen: 157 Rv en 1:94 BW

RECHTSPRAAK

Afwikkeling legaat tegen inbreng, leveringsvoorwaarden.

Vader overlijdt in 2000, moeder in 2016. Zij laten drie gemeenschappelijke kinderen achter. Zoon X zet vaders bedrijf voort in een woon-winkelhuis dat hij laatstelijk van moeder huurde.

Bij de afwikkeling van moeders nalatenschap rijst een geschil over de waarde van het woon-winkelhuis.

Moeder heeft dit huis aan X gelegateerd tegen inbreng van de waarde. In een tussenvonnis besliste de rechtbank (ECLI:NL:RBMNE:2017:1874) dat X slechts de waarde in verhuurde staat hoeft in te brengen (art. 4:46 BW).

De broer van X verwacht dat X de (verhuurde) waarde van het huis niet kan financieren en stelt hem een ultimatum. X krijgt de financiering net op tijd rond – in januari 2014 – waarna de broer extra voorwaarden stelt, waaronder een antispeculatiebeding. Volgens de kantonrechter ontleent X inmiddels aan de overeenkomst van januari 2014 een recht op levering, zonder nadere voorwaarden.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 13-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2017:4857

Zaaknummer: 3343407 UC EXPL 14-13113

Rechters: P. Krepel

Wetsartikelen: 4:46 BW

RECHTSPRAAK

Vaststelling tussentijdse 'verrekenvordering' bij wettelijk deelgenootschap is een schenking.

Man en vrouw zijn in hun huwelijkse voorwaarden (1979) het toenmalige wettelijk deelgenootschap overeengekomen (art. 1:132 oud BW). In 2009 hebben zij, tijdens huwelijk, een onderhandse overeenkomst getiteld 'Verrekening verleden huwelijkse voorwaarden (Verrekening van het verleden bij periodiek verrekenbeding)' gesloten. Daarin is een vordering van de vrouw op de man van 10 miljoen euro vastgelegd, waarop de man heeft afgelost. De man en zijn onderneming zijn inmiddels failliet.

In geschil is of de overeenkomst in 2009 een (belastbare) schenking inhield (art. 1 lid 7 SW 1956). Volgens de rechtbank is dat het geval.

Op grond van de bestaande huwelijkse voorwaarden had de vrouw in 2009 geen vorderingsrecht op de man, omdat een dergelijk recht pas bij het einde van het deelgenootschap ontstaat (art. 1:134 oud BW). Het deelgenootschap geeft geen recht op deling bij voorbaat. Er is in 2009 ook geen sprake geweest van wijziging van huwelijkse voorwaarden, omdat dat een notariële akte vereist (art. 1:115 BW).

De man heeft in 2009 evenmin aan een natuurlijke verbintenis voldaan (art. 6:3 BW, art. 33 onder 12 SW 1956). Dat de vrouw meende dat zij tot 10 miljoen euro gerechtigd was, gelet op haar onbezoldigde inspanningen voor de onderneming, is niet voldoende voor de geobjectiveerde toets die geldt bij de natuurlijke verbintenis. Ook is niet vast komen staan dat de man zich gedrongen voelde tot de vergoeding en uit die beweegreden heeft gehandeld.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:4712

Zaaknummer: AWB - 16 _ 5455

Rechters: R.A. Eskes, R.A. Boon en A.F. Germs-de Goede

Wetsartikelen: 1:115 BW, 6:3 BW, 1 SW 1956 en 33 SW 1956

RECHTSPRAAK

Schenking namens erflaatster door algeheel gevolmachtigde is onaantastbaar en vermindert de belastbare nalatenschap.

Schoonzoon van erflaatster heeft als algeheel gevolmachtigde namens erflaatster een (vrijgestelde, art. 33a SW 1956) schenking gedaan aan erflaatsters dochter (echtgenote van de gevolmachtigde). Schoonzoon is na erflaatsters overlijden executeur en doet als zodanig aangifte erfbelasting. De inspecteur stelt dat de schenking de nalatenschap niet heeft verminderd, omdat de schenking (ver)nietig(baar) was.

De rechtbank stelt de inspecteur in het ongelijk.

Anders dan de inspecteur meent, is het niet nodig dat in de volmacht expliciet is opgenomen dat de gevolmachtigde bevoegd is tot het doen van schenkingen (art. 3:63 BW). Nu in de volmacht het doen van schenkingen niet ondubbelzinnig is uitgesloten, was de gevolmachtigde bevoegd om de schenking te doen.

Voorts, de volmacht voorziet niet in Selbsteintritt (art. 3:68 BW). Dit maakt echter niet dat vanwege strijd met het 'verbod van Selbsteintritt' de schenking nietig zou moeten worden verklaard. Artikel 3:69 BW voorziet in de mogelijkheid van bekrachtiging en gesteld noch gebleken is dat erflaatster of haar dochter als erfgenaam de nietigheid heeft ingeroepen. Uit het feit dat erflaatster haar dochter tot enig erfgenaam heeft benoemd, leidt de rechtbank voorts af dat moeder haar vermogen aan dochter wilde doen toekomen. Dat ervoor gekozen is dit eerst gedeeltelijk via een schenking te doen, doet aan deze bedoeling niet af. Integendeel.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 24-08-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:10085

Zaaknummer: AWB - 17 _ 2377

Rechters: T. van Rij

Wetsartikelen: 3:63 BW, 3:68 BW, 3:69 BW en 33a SW 1956

RECHTSPRAAK

Afwikkeling nalatenschap. Rente over onderbedelingsvorderingen en legitieme portie.

Vader overlijdt in 2007. Hij heeft zijn drie kinderen (A, B en C) tot enige erfgenamen benoemd en het vruchtgebruik van de nalatenschap gelegateerd aan moeder. In 2011 hebben partijen ter gelegenheid van de verdeling van de huwelijksgemeenschap en de afgifte van het legaat, vorderingen van de kinderen op moeder vastgesteld. Door het vruchtgebruik zijn de vorderingen renteloos. Moeder overlijdt in 2015 en laat A als enig erfgenaam achter.

A voldoet de vorderingen van de andere kinderen op moeder. In geschil is of A hierover rente verschuldigd is. Volgens de rechtbank is dit niet het geval. Door het vruchtgebruik zijn de vorderingen tot moeders overlijden niet opgerent. Daarna herleeft, volgens de rechtbank, de wettelijke regeling van artikel 4:13 lid 4 BW, maar levert deze regeling per saldo ook geen rente op (door de wettelijke rente die in aftrek komt). Artikel 6:119 BW leidt evenmin tot rente, omdat nog geen sprake is van verzuim bij A. Over de legitieme portie van B en C is A – wegens gebrek aan verzuim – ook geen wettelijke rente verschuldigd.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 03-05-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:8078

Zaaknummer: C/15/241583 / HA ZA 16-219

Rechters: J.J. Dijk

Wetsartikelen: 4:13 BW en 6:119 BW

RECHTSPRAAK

***Onterving legitimaris. Wilsbekwaamheid testateur.
Inbrengverplichting.***

Erflater heeft in zijn laatste testament zijn dochter D uitgesloten als erfgenaam, omdat er ernstige twijfels waren of erflater wel haar vader was. Volgens D is het testament nietig, omdat erflater niet wilsbekwaam zou zijn geweest bij het opstellen ervan (art. 3:34 lid 2 BW, art. 4:55 lid 3 BW). De rechtbank acht dit niet aangetoond. Uit het feit dat erflater terminaal ziek was, zijn testament in zijn laatste half jaar driemaal wijzigde en mogelijk onder sterke druk van zijn andere dochters stond, blijkt nog niet dat hij wilsonbekwaam was.

D heeft beroep gedaan op haar legitieme portie en heeft als legitimaris recht op inzage in relevante gegevens om haar legitimaire aanspraak te bepalen (art. 4:78 BW). De inbrengverplichting in erflaters testament – D is volgens het testament verplicht een schenking in te brengen als zij haar legitieme inroept – heeft geen betekenis. Alleen erfgenamen kunnen inbrengplichtig zijn (art. 4:229 BW).

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 18-01-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2017:8119

Zaaknummer: C/15/241334/ HA ZA 16-208

Rechters: J.J. Dijk

Wetsartikelen: 3:34 BW, 4:55 BW, 4:78 BW en 4:229 BW